

**Yerel Topluluklar ve Yönetimler Arasında
Sınır-Ötesi İşbirliği
Avrupa Çerçeve Sözleşmesine
Ek Protokol**

Strasbourg 9 XI 1995

Yerel Topluluklar veya Yönetimler arasında Sınır-ötesi İşbirliği Avrupa Çerçeve Sözleşmesine (aşağıda "Çerçeve Sözleşmesi" olarak adlandırılmıştır), ek işbu Protokolü imzalayan Avrupa Konseyi üye Devletleri,

Sınır bölgelerindeki yerel topluluklar veya yerel makam arasında sınır-ötesi işbirliğinin önemini belirterek ,

Yerel topluluklar veya yönetimler arasında sınır-ötesi işbirliğine yönelik yeni önlemler almayı kararlaştırdıklarından;

Sınır bölgelerindeki yerel makam veya yerel topluluklar sınır-ötesi işbirliğini geliştirmeyi ve kolaylaştırmayı arzuladıklarından;

Çerçeve Sözleşmesi'ni Avrupa gerçeğine uygun hale getirmenin gerekliliğini kabul ettiklerinden;

Yerel topluluklar veya yerel yönetimler arasındaki sınır-ötesi işbirliğini güçlendirmek amacıyla Çerçeve Sözleşmesini ek yapmanın uygun olduğunu göz önünde bulundurdıklarından;

Avrupa Yerel Özerk Yönetim Şartını dikkate aldıklarından;

Bakanlar Komitesinin Avrupa Konseyinin 40. Yıldönümü vesilesi ile Avrupa'da hudut ötesi işbirliğini teşkil eden ve Sınır-ötesi projelerin gelişimini durdurabilecek - idari, hukuki, siyasi veya psikolojik- her tür engelin kademeli olarak kaldırılmasını isteyen Deklarasyonunu dikkate aldıklarından;

Aşağıda belirtilen ek hükümler üzerinde mutabık kalmışlardır:

Madde 1

1. Akit Taraflardan her biri, hükümlerine tabi olan ve Çerçeve Sözleşmesinin 1.ve 2.maddesinde belirtilen yerel toplulukların veya yerel yönetimlerin ortak yetki alanlarında statülerinde öngörülen yöntemlere göre, milli mevzuata uygun olarak ve söz konusu Taraf tarafından yapılan taahhütlere saygı duyarak, başka devletlerin aynı sorumluluğa sahip yerel toplulukları veya yerel yönetimleriyle sınır-ötesi işbirliği anlaşmaları yapma hakkını bu anlaşmaları, Tarafın uluslararası yükümlülüklerine uygun olması kaydı ile, tanımakta ve bu hakka saygı gösterecektir.
2. Sınır-ötesi İşbirliği Anlaşması, sadece bu Anlaşmayı yapmış yerel toplulukları veya yerel yönetimleri sorumluluk getirecektir.

Madde 2

Sınır-ötesi işbirliği anlaşması çerçevesinde kabul edilen kararlar, yerel topluluklar veya yerel yönetimler tarafından milli hukukları içerisinde milli hukuki nizamlarına göre uygulanacaktır. Bu şekilde alınan kararlar, yerel topluluklar veya yönetimlerce ulusal yasal sisteme göre alınmış olan önlemlerle aynı yasal güç ve etkiye sahip olacaklardır.

Madde 3

Yerel topluluklar veya yönetimler tarafından yapılan sınır-ötesi işbirliği anlaşmaları tüzel kişiliği olan veya olmayan sınır-ötesi işbirliği kurumu kurabilirler. Yaratılan kuruma verilen sorumluluklar ve milli yasa sisteminin hükümleri dikkate alınarak bu kurumun anlaşmayı yapan yerel topluluklar veya yönetimlerin ait olduğu milli yasa sistemleri içerisinde bir kamu hukuku kişiliği mi yoksa şahıs hukuku kişiliği mi alacağı anlaşmada belirtilecektir.

Madde 4

1. Sınır-ötesi İşbirliği Kurumu tüzel kişiliğe sahip olduğu zaman, bu kurum merkezinin bulunduğu Akit Tarafın kanunu tarafından tanımlanacaktır. Kurumun tüzel kişiliği, hudut-ötesi anlaşmaya kendi ulusal yasasına uygun bir şekilde taraf olan yerel topluluklar veya yönetimlere sahip bulunan Akit Taraflarca tanınacaktır.
2. Sınır-ötesi işbirliği kurumu, amacına uygun olarak ve bağlı olduğu milli hukuk tarafından öngörülen koşullarda yerel topluluklar veya yönetimler tarafından kendilerine verilen görevleri edeceklerdir. Böylece;
 - a Sınır-ötesi işbirliği kurumunun faaliyeti kendi statüsü ve merkezinin bulunduğu devletin hukukuna göre yönetilecektir.
 - b Bununla birlikte, sınır-ötesi işbirliği kurumu genel kapsamlı veya fertlerin hak ve özgürlüklerini etkilemeye müsait önlemler almaya yetkili kılınmayacaktır.
 - c Sınır-ötesi işbirliği kurumu, mülkiyet yerel topluluklar veya yönetimlerin bütçelerinden finanse edileceklerdir. Kurum, mali nitelik taşıyan yükümlülükler ortaya koyamaz. Bununla birlikte kurum uygun hallerde, kendisi tarafından yerel topluluklara veya yönetimlere, kullanıcılara veya üçüncü şahıslara sağladığı hizmetler karşılığı olarak gelir alabilir.
 - d Sınır-ötesi işbirliği kurumu, yıllık bir bütçe tahmini yapacak ve anlaşmaya taraf olarak yerel toplum veya yönetimlere bağlı bulunmayan tarafsız yeminli hesap uzmanlarınca onaylanacak bilanço hazırlayacaktır.

Madde 5

1. Akit Taraflar, milli mevzuatları müsaade ediyor ise, sınır-ötesi işbirliği kurumunun kendi hukuk sistemleri bakımından kamu hukuku kuruluşu olduğuna ve bu kuruluşun alacağı önlemlerin, anlaşmayı akdetmiş bulunan yerel topluluklar ve yönetimlerce alınmış olanlarla aynı yasal kuvvet ve etkiye sahip olacağına karar verebilirler.
2. Bununla birlikte, anlaşma, özellikle şahısların hak, özgürlük ve çıkarlarının etkilendiği önlemlerin yerel topluluklar veya yönetimler tarafından yerine getirileceğini belirleyebilir.

Madde 6

1. Bir hudut-ötesi işbirliği gereğince yerel topluluklar veya yönetimler tarafından alınan tedbirler, her bir Akit Tarafın, anlaşmayı akdetmiş bulunan yerel topluluklar veya yönetimler tarafından alınan tedbirler için belirtilen yasal denetime tabi olacaklardır.

2. Bir anlaşma gereğince tesis edilen hudut-ötesi işbirliği kurumu, merkezinin bulunduğu Devletin yasalarında belirtilen şekilde denetime tabi olacaklar, ancak buna ilaveten, diğer Devletlerdeki yerel topluluklar veya yönetimlerin çıkarları da dikkate alınacaktır.
3. 5.maddenin 1.fıkrasında öngörülen kurumlar tarafından alınan tedbirler, her Akit Taraf hukukunun anlaşmayı yapan yerel topluluklar veya yönetimlerin önlemleri ile aynı şekilde denetlemeye tabi olacaktır.

Madde 7

Sınır-ötesi işbirliği kurumunun faaliyetinden doğan muhtemel uyuşmazlıklar, milli hukuk veya uluslararası bir anlaşma ile gereğince yetki verilmiş olan mahkemelere havale edilecektir.

Madde 8

1. Akit Tarafların her biri, işbu Protokolün imzalanması veya onay, kabul veya tasdik belgesinin tevdi esnasında 4.ve 5.maddeleri veya bu maddelerden birini uygulayıp uygulamayacağını beyan edecektir.
2. Bu beyan daha sonra her hangi bir zamanda değiştirilebilecektir.

Madde 9

İşbu Protokolün hükümlerine hiçbir çekince konulamaz.

Madde 10

1. İşbu Protokol Çerçeve Sözleşmesini imzalamış bulunan ve seçeneklerden biri ile bağtlanacaklarını ifade eden Devletlerin imzasına açılmıştır:
 - a Onay, kabul veya tasvip için herhangi bir çekince olmadan imza ; veya
 - b Onay, kabul veya tasdiğe tabi kalmak kaydı ile imza ve bunu takiben, kabul veya tasvip.
- 2 Avrupa Konseyi'ne üye bir Devlet, şayet, daha önceden veya eş zamanda Çerçeve Sözleşmesine ait tasdik, kabul veya tasvip belgesini tevdi etmemiş ise, işbu Protokole tasdik veya kabul veya tasvip kaydı ile imzalamaz, veya bir tasdik, kabul veya tasvip belgesi tevdi edemez.
- 3 Onay, kabul veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne tevdi edilecektir.

Madde 11

1. İşbu Protokol, Avrupa Konseyi'ne üye dört devletin 10.maddenin hükümlerine uygun olarak Protokole bağıtlı olduklarına dair yapacakları beyan tarihten üç ay sonra yürürlüğe girecektir.
2. Protokol ile bağıtlı olduklarını daha sonra beyan edecek olan herhangi bir üye Devlet için bu Protokol imza veya tasdik, kabul veya tasvip belgesinin tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 12

1. İşbu Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra, Çerçeve Sözleşmesine katılmış bulunan her devlet, işbu Protokole de katılabilecektir.
2. Katılım, katılım belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi ile vuku bulacak ve tevdi tarihinden üç ay sonra tekemmül edecektir.

Madde 13

1. Her Akit Taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap bir ihbarda bulunmak suretiyle işbu Protokolü feshedebilir.
2. Ret keyfiyeti, buna dair tebliğin Genel Sekreter tarafından alınış tarihinden altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

Madde 14

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, işbu Protokole katılan Avrupa Konseyi devletlerine aşağıdaki hususları tebliğ edecektir:

- a 8.maddeye uygun olarak Akit bir Tarafça sunular bütün beyanları
- b Herhangi bir imza keyfiyetini;
- c Her bir tasdik,kabul veya tasvip belgesinin tevdiini
- d 11.ve 12.maddeye uygun olarak işbu Protokolün her yürürlüğe giriş tarihini;
- e İşbu Protokol ile ilişkisi olan diğer herhangi bir tedbir, tebligat veya bildiri.

Aşağıda imzaları bulunanlar aldıkları yetkiye tevfikân, şahit huzurunda işbu Protokolü imzalamışlardır.

9 Kasım 1995'te Strasbourg'da İngilizce ve Fransızca dillerinde, her iki dildeki metin de geçerli olmak üzere tek nüsha halinde düzenlenmiş olup Avrupa Konseyi arşivine tevdi edilecektir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tasdikli kopyaları Avrupa Konseyinin her bir üyesine ve bu Protokole katılmaya davet edilen her Devlete gönderecektir.